

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 976

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 17 juni 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Dender - Vissterfte

Ik verwijs naar mijn schriftelijke vragen nr. 26 van 5 oktober 2020 en nr. 1357 van 15 september 2021 waarin ik peilde naar de vissterfte in het Denderbekken.

Naar aanleiding van terugkerende vissterfte in het Denderbekken gaf de minister aan dat de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), De Vlaamse Waterweg (DVW) en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) een structurele samenwerking zouden uitwerken om de vervuiliingsbron op te sporen.

1. Wat zijn de resultaten van de staalnames uitgevoerd door de VMM naar aanleiding van de vissterfte op de Dender op 2 september 2021 waarin ik in vraag nr. 1357 naar verwees? Welke verontreinigde stoffen werden vastgesteld?
2. Heeft het onderzoek ondertussen al verder inzicht gegeven over de mogelijke bron(nen) van deze regelmatig terugkerende verontreiniging in de Dender? Zo ja, wat zijn deze bronnen?
3. Als het antwoord op deelvraag 2 positief is, welke acties zijn er dan vanuit de VMM, De Vlaamse Waterweg en ANB genomen om de verontreiniging tegen te gaan?
4. Wordt het onderzoek voortgezet? Graag een overzicht van de genomen stappen en vervolgstappen.

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 976 van 17 juni 2022

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Uit een kwalitatief onderzoek uitgevoerd door de Vlaamse Milieumaatschappij op het monster van 8/9/2021 van het oppervlaktewater van de Dender ter hoogte van de zwaairom in Aalst bleek de aanwezigheid van diverse pesticiden (fungiciden). Deze stoffen werden niet gekwantificeerd en hebben alvast geen invloed op de zuurstofhuishouding.

Vooraf werd op 1 september voor het eerst door de multiparametersonde ter hoogte van de rioolwaterzuiveringsinstallatie stroomopwaarts Aalst een belangrijke zuurstofval gemeten (opgeloste zuurstof viel volledig terug naar 0%). De VMM heeft direct heel wat extra middelen en personeel ingeschakeld in de zoektocht naar de mogelijke oorzaak.

- a. De zuurstofval werd niet geregistreerd door de multiparametersonde ter hoogte van de Zeebergbrug. De oorzaak ervan zou dus op het traject van de Dender tussen deze twee multiparametersondes moeten liggen.
- b. Toestellen op de zijwaterlopen (Molenbeek – Ter Erpenbeek en Molenbeek Torenbeek) gaven geen indicatie van een mogelijke bron.
- c. Verplaatsingen van huidige toestellen of het plaatsen van nieuwe toestellen brachten geen uitsluitel over de mogelijke oorzaak.

Belangrijk event in de periode 08/09 – 15/09:

Na een heel licht herstel op de Dender van de zuurstofwaarden werden opnieuw alarmerende waarden gemeten vanaf 08/09. Na vaststellingen op het terrein door de Vlaamse Milieumaatschappij met een werkboot ter hoogte van de zwaairom in Aalst en communicatie nadien met de Vlaamse Waterweg bleek het om werken met slibsleepen te gaan. Het effenen van de waterbodem zorgt echter voor een belangrijke toevloed van organisch bodemmateriaal dat in suspensie gebracht wordt in de Dender. In een systeem dat 'in moeilijkheden verkeert' met zuurstofwaarden die toen nog dicht tegen de 30% lagen, zorgde dit opnieuw voor extra belasting op het zuurstofgehalte.

2. Alle metingen en inspanningen hebben het volgende inzicht bijgebracht: de zuurstofvallen worden naar alle waarschijnlijkheid veroorzaakt door afstervende macrofyten (waterplanten) en fytoplankton/algen in de Dender.

Het proces dat hiermee gepaard gaat, is als volgt:

Periode van mooi weer □ veel zon □ stijgende temperatuur □ groei van algen □ slecht weer met neerslag □ temperatuur water daalt □ snel gegroeide waterplanten sterven op korte tijdschpanne af □ veel organisch materiaal in water □ hoog zuurstofverbruik voor verwerking organisch materiaal □ zuurstofval.

Indien dit de oorzaak is, wordt dit ook gereflecteerd door een plotse daling van de watertemperatuur, geleidbaarheid en pH-waarden. Dit kan ook gepaard gaan met een stijging van de turbiditeit (zwevende stoffen in het oppervlaktewater), zeker in het Denderbekken door opwaartse erosie die terechtkomt in de waterlopen. Dit natuurlijk fenomeen komt in de Dender in het voorjaar regelmatig voor. En dat stellen we ook vast met onze digitale metingen.

3. Zes multiparametersondes zijn nog steeds actief op de Dender. Op deze manier kunnen we snel inspelen op een eventuele nakende vissterfte. Verlaagde zuurstofverzadiging wordt aan de waterloopbeheerder gemeld om waar nodig met beluchters tijdig zuurstof toe te voegen.

Ten slotte houdt de Vlaamse Waterweg de Vlaamse Milieumaatschappij op de hoogte van de baggerwerken tussen de nieuwe sluis in Erembodegem en de oude sluis in Aalst. Voor de baggerwerken werd door een speciale firma in opdracht van de Vlaamse Waterweg en onder begeleiding van het Agentschap Natuur en Bos het pand tussen de sluizen afgevisd.

4. Zie vraag 3.